

Grundläggande granskning

Socialnämnden

Gällivare kommun

Mars 2023

*Erik Jansen, certifierad
kommunal revisor
Jonathan Melkko
Johanna Larsson*

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har socialnämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder
2. Måluppfyllelse för verksamheten
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Dialog med verkställande organ

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2021-10-12 § 167 fastställt verksamhetsplan för år 2022.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-01-25 § 5 antagit detaljbudget för 2022. Budget för 2022 uppgår till 512 648 tkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har tagit fram fokusområden utifrån kommunstyrelsens övergripande fokusområden som i sin tur är kopplade till strategiska målsättningar. För varje fokusområde tas även hänsyn till hur det påverkar hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Sammanlagt finns för nämnden 14 fokusområden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Nämnden har två särskilda ekonomiska fokusområden: <ul style="list-style-type: none"> - Nettokostnadsavvikelser i alla verksamheter ska vara +/- 10 % i jämförelse med liknande kommuner. - Alla större investeringar och satsningar ska ha effektmål och effektmått <p>Även budget i balans är att anse som ett ekonomiskt mål.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
3. Mål	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Det finns mätinstrument beskrivet för samtliga 11 fokusområden.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Enligt nämndens verksamhetsplan ska nämnden följa upp, rapportera och utvärdera sin verksamhet och ekonomiska ställning samt fortlöpande informera kommunstyrelsens och kommunfullmäktige om nämndens utveckling. Det framgår inte närmare hur denna rapportering till nämnden ska gå till i fråga om omfattning/innehåll, frekvens etc.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	I delårsrapporten per augusti rapporteras måluppfyllelse och resultat. Det görs även månadsvisa budgetuppföljningar som fokuserar på resultat.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Från protokoll noterar vi att nämnden löpande vidtar åtgärder för att höja måluppfyllnad kopplat till kommunens strategiska mål. Kopplingen tydliggörs via underrubriken "Koppling till kommunens strategiska mål" vid aktuella ärenden/beslut. Vi noterar att måluppfyllelse för helåret inte har förbättrats utifrån vad som rapporterades vid delår.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Nämnden har kontinuerligt tagit del av budgetuppföljning, där förvaltningen fått i uppdrag att fortsätta arbeta mot en budget i balans. Budgetuppföljning med prognos som nämnden tog del av i maj 2022 visade på att nämnden befarade ett stort ekonomiskt underskott per helår. Nämnden har 2022-06-17 § 110 tagit beslut om plan för budget i balans. Nämnden har 2022-12-20 § 182 tagit beslut om åtgärder för budget i balans 2023. Underskottet har ökat från delårsrapport till årsredovisning.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Bedömning på fråga 5a görs på bedömning som nämnden lämnat på de fyra strategiska målsättningarna.</p> <p>Av nämndens årsredovisning 2022 framgår måluppfyllelse per strategisk målsättning utifrån kommunstyrelsens fokusområden. Alla fyra strategiska mål bedöms gula.</p> <p>Nämnden redovisar även bedömning per fokusområde:</p> <ul style="list-style-type: none">● Grön: 0 st● Gul: 10 st● Röd: 4 st

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	<p>Årets resultat visar på ett budgetunderskott om:</p> <ul style="list-style-type: none">• 50 589 tkr <p>Underskottet beror främst på placeringar av barn, unga samt vuxna med behov av missbruksvård, som inneburit ökade kostnader.</p> <p>Nämndens två fokusområden avseende ekonomin bedöms med röd och gul bedömning.</p>

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: - 50,5 MSEK
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under 2022. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Att nämnden fortsätter arbetet med att vidta åtgärder för att nå budget i balans
- Att nämnden analyserar hur åtgärder kan vidtas i syfte att stärka verksamhetsmässig måluppfyllelse